

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/35/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1319201545
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2019:1319201545.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloletú F. L., nar. XX. X. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu P. XXX/X, Z. H., zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: matky A. Š. F., nar. X. X. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu P. XXX/X, Z. H. a otca A. Ľ. L., nar. XX. X. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu Č. XXXX/XB, M. D., okres Senec, zastúpeného Advokátska kancelária Zuzana Papšíková, s.r.o., so sídlom Jégého 8, Bratislava, IČO: 36 800 040, v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie :

Matke sa až do právoplatného skončenia konania o nezhode rodičov o vystaňovanie dieťaťa do cudziny vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 9P/36/2019 z a k a z u j e z d r ť i a v a ť s a s maloletou F. L., nar. XX. X. XXXX v cudzine po dobu nepretržite dlhšiu ako 15 dní bez súhlasu otca.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec podal elektronicky na Okresný súd Bratislava III dňa 11. 3. 2019 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáha, aby súd matke udelil zákaz zdržať sa s maloletou F. L., nar. XX. X. XXXX mimo územia Slovenskej republiky viac ako 10 dní bez súhlasu otca až do doby, kým s otcom uzatvoria o tejto otázke dohodu alebo o možnosti vystaňovania sa maloletej do zahraničia rozhodne súd. Svoj návrh odôvodnil tým, že rodičia maloletej nie sú manželia, maloletá od narodenia až do 18. 10. 2018 žila spolu s rodičmi v Chorvátskom Grobe. Toho dňa matka odišla spolu s maloletou do Liptovského Mikuláša k svojim rodičom, pôvodne na chvíľu. Po štyroch dňoch od opustenia spoločnej domácnosti prehlásila maloletej trvalý pobyt (Liptovský Mikuláš) bez súhlasu otca a vyjadrila sa, že s maloletou sa tam presťahovala. Otec ďalej uviedol, že od narodenia dieťaťa sa zapájal do jeho starostlivosti. Hneď po jeho narodení si vzal dovolenku a matke intenzívne pomáhal so starostlivosťou o maloletú. Problémy začali v období, keď po dovolenke nastúpil do práce. Matka mu vyčítala, že je s dieťaťom stále sama, že tam nemá kamarátky. Dňa 18. 10. 2018 z dôvodu konfliktov matka s maloletou odišla s tým, že ide pozrieť svojich rodičov do Liptovského Mikuláša. Otec poukázal na to, že v období pred odchodom matky sa vzťahy medzi rodičmi zhoršovali a bolo potrebné nájsť riešenie. Otec vnímal odchod matky s dieťaťom tak, že matka potrebuje čas na premyslenie, pričom mu oznámila, že ide len na čas do Liptovského Mikuláša. Keď sa matky opýtal, kedy sa s maloletou vrátia, oznámila mu, že sa už nevráti, zmenila maloletej trvalý pobyt aj detskú lekárku a zostáva v Liptovskom Mikuláši. Všetky veci týkajúce sa maloletej v tom čase rozhodla matka bez jeho súhlasu a vedomia. Najnovšie sa od matky dozvedel, že spolu s maloletou plánuje trvalé vystaňovanie do Prahy. Otec s tým nesúhlasí, preto matke navrhol možnosť vrátenia sa bližšie k Bratislave, kde by jej prípadne finančne pomohol s bývaním. Na túto alternatívu matka nerefektuje, presadzuje svoj záujem presťahovať sa do zahraničia. Matka sa v mailovej komunikácii viackrát vyjadrila, že v Prahe má s maloletou zázemie, je to bližšie ako Liptovský Mikuláš a vie si tam lepšie zarobiť. Do Prahy môže ísť aj hneď teraz, lebo tam má zabezpečené jasličky, lekára, na bývaní pracuje a zamestnanie je závislé od dátumu nástupu. Matka na presťahovaní

pracuje už dlhšie, pričom jemu ako otcovi sa o tom zmienila až pri návšteve maloletej dňa 16. 2. 2019. Otec poznamenal, že vyššie uvedené skutočnosti, s prihliadnutím na konanie matky v minulosti, v ňom vzbudzujú obavu, že sa matka aj s maloletou vysťahuje do Českej republiky napriek jeho nesúhlasu. Matka nejaví ani náznaky snahy o rodičovskú dohodu v otázke starostlivosti, výživy či styku s dieťaťom. Viac-menej nadiktovala podmienky, ktorým sa má otec prispôsobiť. Matka neustále mení svoje názory. Pred dvomi mesiacmi tvrdila, že zostane v Liptovskom Mikuláši, že tam má rodinu a zázemie. Teraz chce s maloletou odcestovať do inej krajiny bez zázemia a odoprieť mu možnosť pravidelne navštevovať dieťa. Argumentom matka je, že Praha je bližšie ako Liptovský Mikuláš, čo ale nie je pravda. Otec ďalej uviedol, že aktuálne maloletú navštevuje počas víkendov po predchádzajúcej dohode s matkou v Liptovskom Mikuláši. Matka mu doposiaľ neumožnila dieťa zobrať k jeho rodičom do Banskej Bystrice, a to ani na pár hodín. Hlavný argument matky je, že maloletá je dojčená. Otec poukázal na to, že matka má v Prahe vybavené jaslíčky a nemá problém maloletú prenechať cudzím ľuďom na celú dobu, čo bude v práci. Argument o dojčení považuje za účelový. Otec v Prahe nemá nikoho. Ak by tam prišiel navštíviť maloletú, nemá s ňou kde stráviť celý víkend. Na záver otec dodal, že matka už raz maloletú bez jeho súhlasu presťahovala, a to viac ako 300 km od ich spoločného bydliska. Aktuálne opäť bez snahy dohody chystá ďalšie vysťahovanie do zahraničia.

2. Dňa 20. 3. 2019 bola vec podľa § 6 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku postúpená Okresnému súdu Liptovský Mikuláš ako miestne príslušnému na konanie.

3. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 2 ods. 1 a 2 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 329 ods. 1 prvá veta, ods. 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

Podľa čl. 5 základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 35 ZR, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

4. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Otec podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci udelenia zákazu matke zdržiavať sa s maloletou mimo územia Slovenskej republiky viac ako 10 dní. Súd pri rozhodnutí o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzal zo všeobecného právneho predpisu, ktorým je Civilný sporový poriadok (lex generalis). Tento v § 325 ods. 2 demonštratívne uvádza niektoré príklady neodkladných opatrení, ktoré môže súd nariadiť. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený. Povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajú najmä v povinnosti aspoň osvedčiť tvrdené skutočnosti. Táto povinnosť zaťažuje navrhovateľa (otca).

5. Z úradnej činnosti súd zistil, že matka podala na tunajšom súde návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu vedený pod sp. zn. 9P/133/2018, ktorým navrhla zveriť dieťa do jej starostlivosti a otca zaviazat' prispievať na výživu maloletej sumou 200,- eur mesačne od podania návrhu a na tvorbu úspor 50,- eur mesačne. V tomto konaní bola neodkladným opatrením zo dňa 4. 3. 2019 maloletá dočasne zverená do osobnej starostlivosti matky. Otec podal na Okresnom súde Bratislava III návrh na rozhodnutie súdu pri nezhode rodičov vo veci vystaňovania maloletej mimo územia Slovenskej republiky, ktorý bol postúpený tunajšiemu súde a je vedený pod sp. zn. 9P/36/2019. Týmto návrhom sa otec domáha, aby súd rozhodol o otázke trvalého vystaňovania sa matky s maloletou do Českej republiky.

6. V konaní vo veciach starostlivosti o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). Na základe vykonaného dokazovania, v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení, najmä oboznámením sa s návrhom

otca, súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady pre jeho nariadenie. Je nevyhnutne potrebné, aby v danej veci boli neodkladne upravené pomery účastníkov, pretože rodičia maloletej spolu nežijú a o vysťahovaní dieťaťa mimo územia Slovenskej republiky sa v danom štádiu nedokážu dohodnúť. Pri rozhodovaní súd prihliadal na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu výchovného prostredia. Z návrhu otca mal súd osvedčené, že rodičia maloletej nie sú manželia, od 18. 10. 2018 nežijú v spoločnej domácnosti. Matka spolu s maloletou aktuálne žije u svojich rodičov v Liptovskom Mikuláši, kde dieťaťu bez súhlasu otca zriadila trvalý pobyt. Otec býva v Chorvátskom Grobe. Podľa tvrdení otca matka v súčasnosti vykonáva úkony smerujúce k presťahovaniu sa s maloletou do Českej republiky. Z mailovej komunikácie zo dňa 4. 3. 2019 predloženej otcom je zrejmé, že matka má už v Prahe zabezpečené jaskličky a lekára pre maloletú, pracuje na bývaní. Tieto skutočnosti vzbudzujú u otca obavu, že matka sa bez jeho súhlasu s maloletou presťahuje do Českej republiky. Otec viackrát matke navrhoval, aby sa s maloletou vrátila do Bratislavy, kde by jej pomohol s nájdením bývania a finančne by ju s dieťaťom podporoval. Matka túto alternatívu odmieta, preferuje bývanie v Prahe. Otec s presťahovaním dieťaťa do Českej republiky nesúhlasí, tvrdí, že to nie je v záujme maloletej. Z uvedených skutočností je nepochybné, že vzťahy medzi rodičmi sú vyhrotené do takej miery, že títo nie sú schopní sa medzi sebou dohodnúť a spolupracovať v otázke starostlivosti o maloletú, najmä ohľadne vysťahovania sa dieťaťa do cudziny. Maloletá od narodenia bývala v Chorvátskom Grobe. Matka sa s maloletou dňa 18. 10. 2018 odsťahovala do Liptovského Mikuláša, momentálne sa chce s dieťaťom presťahovať do Prahy. Súd uvádza, že právo rozhodovať o záležitostiach maloletého dieťaťa patrí zásadne obidvom rodičom. O bežných záležitostiach týkajúcich sa maloletého dieťaťa je oprávnený rozhodovať každý z rodičov samostatne, aj bez súhlasu druhého rodiča. Len ak ide o podstatnú vec, je potrebné zistiť názor druhého rodiča, či s úkonom zastupujúceho rodiča súhlasí. Pokiaľ sa však rodičia v podstatnej otázke týkajúcej sa maloletého dieťaťa nedokážu dohodnúť, je namieste, aby na návrh jedného z rodičov rozhodol súd v najlepšom záujme maloletého dieťaťa (§ 35 ZR). Podstatnou otázkou súvisiacou s výkonom rodičovských práv a povinností je aj vysťahovanie maloletého dieťaťa do cudziny. Súd nemá vedomosť o tom, že by matka robila právne kroky k tomu, aby jej bol udelený súhlas s dlhodobým vysťahovaním dieťaťa do cudziny. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že otec dostatočne osvedčil úmysel aj pripravenosť matky trvalo odcestovať spolu s maloletou do cudziny bez jeho súhlasu. Na základe toho súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým matke do právoplatného skončenia konania o nezhode rodičov o vysťahovaní dieťaťa do cudziny vedenom pod sp. zn. 9P/36/2019 zakázal zdržiavať sa s maloletou v cudzine po dobu nepretržite dlhšiu ako 15 dní bez súhlasu otca. Pokiaľ ide o krátkodobé vycestovanie matky s maloletou do cudziny súd poukazuje na to, že rodičia sú pri výkone svojich práv a povinností k dieťaťu zásadne rovnoprávni a určenie miesta a spôsobu trávenia času rodiča s dieťaťom nie je viazané na súhlas druhého rodiča. Preto má matka možnosť kedykoľvek vycestovať s maloletou na krátkodobú dovolenku do cudziny, na ktorú sa súhlas otca nevyžaduje.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 332 ods. 1 CSP).